

Dokument zasedanja

B8-0131/2019

12.2.2019

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o prihodnosti pogodbe o jedrskem orožju srednjega dosega in vplivu na EU (2019/2547(RSP))

Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Takis Hadzigeorgiu (Takis Hadjigeorgiou), Tania González Peñas, Rina Ronja Kari, Marisa Matias, Kateřina Konečná, Paloma López Bermejo, Eleonora Forenza, Dimitrios Papadimulis (Dimitrios Papadimoulis), Stelios Kuloglu (Stelios Kouloglou), Sabine Lösing, Luke Ming Flanagan
v imenu skupine GUE/NGL

Resolucija Evropskega parlamenta o prihodnosti pogodbe o jedrskem orožju srednjega dosega in vplivu na EU (2019/2547(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. oktobra 2016 o jedrski varnosti in neširjenju jedrskega orožja¹,
 - ob upoštevanju VI. člena pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, ki države z jedrskim orožjem zavezuje, da se bodo z dobrim namenom pogajale za jedrsko razorožitev,
 - ob upoštevanju agende OZN za razorožitev,
 - ob upoštevanju cilja trajnostnega razvoja OZN 16, ki spodbuja miroljubne in odprte družbe za trajnostni razvoj,
 - ob upoštevanju pogodbe o jedrskem orožju srednjega dosega (v nadaljnjem besedilu: pogodba INF) z dne 8. decembra 1987 med Združenimi državami Amerike in Zvezo sovjetskih socialističnih republik,
 - ob upoštevanju izjave ameriškega zunanjega ministra z dne 2. februarja 2019, v kateri je naznanil namero Združenih držav Amerike, da bodo odstopile od pogodbe INF²,
 - ob upoštevanju s tem povezanih izjav organizacij civilne družbe, zlasti izjave mednarodne kampanje za jedrsko razoroževanje, prejemnice Nobelove nagrade za mir leta 2017, z dne 1. februarja 2019 z naslovom „Odstop ZDA od pogodbe INF predstavlja nevarnost za Evropo (in svet)“³,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je pogodba INF bistvena za evropsko varnost; ker je od pogodbenic zahtevala, da uničita svoje zaloge kopenskih jedrskih in konvencionalnih balističnih in manevrskih izstrelkov z dosegom med 500 in 5500 km, in je prepovedovala posedovanje, proizvodnjo in preizkušanje letenja takih izstrelkov; ker je zagotovila uničenje skoraj 2700 izstrelkov kratkega in srednjega dosega;
- B. ker je pogodba INF prispevala k izgradnji in utrditvi stabilnosti v obdobju hladne vojne, saj je močno zmanjšala število izstrelkov v Evropi, kar pomeni, da se je uspeh pogodbe INF najbolj poznal ravno v Evropi;
- C. ker sta obe strani, Združene države in Rusija, drugo pogodbenico obtoževali, da je kršila pogodbo INF; ker ne eni ne drugi ni uspelo obravnavati vprašanj v skupnem interesu z diplomatskim dialogom; ker se posebna komisija za preverjanje, ustanovljena v skladu s

¹ UL C 215, 19.6.2018, str. 202.

² <https://www.state.gov/secretary/remarks/2019/02/288722.htm>

³ <http://www.icanw.org/campaign-news/us-withdrawal-inf-treaty-threatens-europe/>

pogodbo INF, ni sestala, da bi med drugim obravnavala pomisleke v zvezi s skladnostjo; ker je Rusija nedavno pozvala strokovnjake iz ZDA k preiskavi morebitnih kršitev in razpravi o njih;

- D. ker so Združene države junija 2002 odstopile od pogodbe o protibalistični raketni zaščiti; ker so bili od takrat v vzhodni Evropi vzpostavljeni novi sistemi za zaščito pred balističnimi izstrelki;
- E. ker je predsednik Trump 20. oktobra 2018 napovedal, da bodo ZDA odstopile od pogodbe INF, ker Rusija ne izpolnjuje njenih obveznosti in Kitajska ne sodeluje v njej; ker je Rusija izrazila zanimanje za ohranitev pogodbe, obenem pa napovedala, da namerava začasno prekiniti sodelovanje v njej;
- F. ker napoved namere ZDA, da bo odstopila od pogodbe INF, postavlja pod vprašaj tudi verjetnost morebitnega sodelovanja med ZDA in Rusijo pri podaljšanju nove pogodbe o omejevanju strateškega orožja (v nadaljnjem besedilu: nova pogodba START) ob izteku leta 2021; ker bi nepodaljšanje nove pogodbe START resno ogrozilo mednarodni režim za nadzor nad orožjem, ki že desetletja omogoča stabilnost v zvezi z jedrskim orožjem;
- G. ker je pogodba INF temelj za ohranjanje globalne strateške stabilnosti, svetovnega miru in regionalne varnosti; ker bi ohranitev pogodbe prispevala k prizadevanjem za ohranitev drugih obstoječih sporazumov o nadzoru nad orožjem in razorožitvi, vključno z novo pogodbo START, pa tudi k ustvarjanju ugodnejših pogojev za pogajanja o omejitvah orožja, razoroževanju in neširjenju orožja;
- H. ker sta Evropa in svet na razpotju in lahko izbirata med ohranitvijo nadzora nad jedrskim orožjem in razorožitvenega sistema ter novo oboroževalno tekmo;
 - 1. je globoko zaskrbljen zaradi namere ZDA, da bo odstopila od pogodbe INF in odložila izpolnjevanje obveznosti iz pogodbe; opozarja, da bo to resno ogrozilo evropsko in svetovno varnost in mir, okrepilo vojaško rivalstvo in privedlo do poslabšanja odnosov med državami z jedrskim orožjem;
 - 2. poziva Združene države in Rusijo, naj obnovijo prizadevanja za odpravo pomislekov glede spoštovanja pogodbe, in sicer z uporabo mehanizma preverjanja, predvidenega v pogodbi, in s pogajanjem; nujno poziva obe strani, naj ohranita in okrepiata pogodbo INF, tako da jo v celoti in dosledno spoštujeta;
 - 3. poziva Rusijo in Združene države, naj ponovno vzpostavijo konstruktiven dialog, da bi zmanjšale napetosti, okrepile mednarodno varnost in stabilnost ter napredovale pri zmanjševanju jedrskega orožja; poziva obe strani, naj oblikujeta dodatne skupne ukrepe, ki bodo okrepili medsebojno zaupanje ter zmanjšali možnost za napačne razlage ali nesporazume;
 - 4. poudarja, da negotova prihodnost pogodbe INF ne bi smela ogroziti drugih sporazumov za nadzor nad orožjem; zlasti poziva Združene države in Rusijo, naj podaljšajo novo pogodbo START, preden bo leta 2021 potekla;
 - 5. izraža globoko zaskrbljenost zaradi dejstva, da bi Evropa z opustitvijo pogodbe INF potencialno lahko postala območje jedrskega spopada med Rusijo in ZDA; odločno

zavrača strateške koncepte, ki sledijo logiki odvracanja, saj se je zaradi takega koncepta svet v prejšnjem stoletju znašel na robu jedrskega konflikta;

6. poziva EU in njene države članice, naj prevzamejo posredniško vlogo in omogočajo k rezultatom usmerjen dialog o regionalni in globalni stabilnosti, jedrskem razoroževanju in neširjenju orožja; poziva EU, naj začne pogajanja za vzpostavitev evropskega reda miru, ki bo zagotovil varnost vsem, tudi državam v skupnem sosedstvu EU in Rusije, ki si prizadevajo za razorožitev, krepitev demokracije in pravne države ter za zagotavljanje vseh človekovih pravic in spodbujajo stike civilne družbe ter trgovinsko in gospodarsko sodelovanje; meni, da bi OVSE lahko bil ustrezen forum za začetek te razprave;
7. je resno zaskrbljen zaradi tveganja, da se bo v Evropi ponovno začela jedrska oboroževalna tekma; odločno zavrača vsak načrt za namestitev novega jedrskega orožja v Evropi in poziva k takojšnjemu umiku ameriškega jedrskega orožja iz Nemčije, Italije, Belgije in Nizozemske; odločno nasprotuje sedanji krepitvi vojaških zmogljivosti v Evropi in poziva, naj se ta nova oboroževalna tekma konča;
8. poziva EU in njene države članice, naj jedrsko razorožitev zastavijo kot prednostno nalogo v zunanji in varnostni politiki; poziva države članice naj podpišejo in ratificirajo pogodbo OZN o prepovedi jedrskega orožja;
9. obžaluje, da države z jedrskim orožjem še posodablajo svoj arzenal in zavlačujejo dejavnosti, s katerimi naj bi zmanjšale ali odpravile jedrsko orožje ter še naprej izražajo pripadnost vojaški doktrini odvracanja z jedrskim orožjem; poziva države z jedrskim orožjem, naj nemudoma zaustavijo izboljšave, razvoj, proizvodnjo in skladičenje jedrskih bojnih konic in njihovih izstrelitvenih sistemov, ter izraža zaskrbljenost, da ta razvoj ogroža pogodbo o neširjenju jedrskega orožja;
10. nujno poziva vse države z jedrskim orožjem, naj začnejo dvostranska in večstranska pogajanja o jedrski razorožitvi;
11. opozarja, da je izgradnja sveta brez orožja za množično uničevanje edini varni način za preprečevanje največje možne nesreče, ki bi jo povzročil človek; ponovno izraža polno zavezanost ohranjanju učinkovitih mednarodnih režimov za nadzor nad orožjem, razoroževanje in neširjenje orožja kot temelju za svetovno in evropsko varnost; izraža popolno podporo procesom OZN, delu UN-ODA ter agendi za razorožitev, ki jo je začel generalni sekretar OZN António Guterres; želi spomniti na svojo zavezanost izvajanju politik, namenjenih napredku pri zmanjšanju in uničenju vseh zalog jedrskega orožja ter uresničitvi sveta brez jedrskega orožja;
12. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski službi za zunanje sodelovanje, državam članicam in Organizaciji združenih narodov.